

BETÆNKNING**Afgivet af Familie- og Sundhedsudvalget****vedrørende**

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut senest til FM20 pålægges at udarbejde en undersøgelse, der afdækker hvorledes det Grønlandske patienthjem kan øge brugen af grønlandske rå- og fødevarer. Undersøgelsen bør tillige – om muligt – komme med anbefalinger til hvorledes smagsoplevelsen af grønlandske fødevarer produceret i et storkøkken kan højnes.

(Fremsat af medlem af Inatsisartut Stine Egede, Inuit Ataqatigiit)

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen senest bestået af:

Medlem af Inatsisartut Laura Táunâjik, Siumut, formand

Medlem af Inatsisartut Stine Egede, Inuit Ataqatigiit, næstformand

Medlem af Inatsisartut Karl-Kristian Kruse, Siumut

Medlem af Inatsisartut Nivi Olsen, Demokraterne

Medlem af Inatsisartut Malene Vahl Rasmussen, Demokraterne

Medlem af Inatsisartut Mikivsuk Thomassen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Aqqa Samuelsen, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen den 15. maj 2019 under FM2019 nærmere gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og formål

Forslagsstiller ønsker, at der senest til FM 2020 skal fremlægges en undersøgelse af, hvordan det Grønlandske Patienthjem i København kan øge brugen af grønlandske rå- og fødevarer. Undersøgelsen bør om muligt tillige præsentere anbefalinger til, hvorledes smagsoplevelsen af grønlandske fødevarer produceret i et storkøkken kan højnes.

2. Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

I svarnotatet til 1. behandlingen af forslaget fremsatte Naalakkersuisut følgende ændringsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut senest til Inatsisartuts forårssamling 2020 har undersøgt, hvorledes brugen af grønlandske rå- og fødevarer kan øges på Det Grønlandske Patienthjem, samt hvorledes smagsoplevelsen af grønlandske fødevarer kan højnes for beboerne.

Ændringsforslaget blev fremsat som følge af, at Naalakkersuisut i svarnotatet oplyste, at der allerede var nedsat en arbejdsgruppe, der har fokus mod patienternes oplevelse af patienthjemmet, herunder også kosten på patienthjemmet i København.

Siumut støttede ændringsforslaget fra Naalakkersuisut, da det imødekom formålet med forslaget.

Demokraterne var ikke begrejtret for en ressourcekrævende undersøgelse, men var af den holdning, at et flertal via forhandlinger kunne sikre større og bedre leverancer af fødevarer fra Grønland, hvis det var det man politisk prioriterede.

Inuit Ataqatigiit støttede, at der blev udarbejdet en undersøgelse, som ønsket af forslagsstiller.

Partii Naleraq støttede også en undersøgelse, men tillige at Naalakkersuisut målrettet arbejdede for, at brugere af patienthjemmet havde lettere og videre adgang til grønlandske madvarer.

På denne baggrund blev forslaget henvist til nærmere behandling i Familie- og Sundhedsudvalget.

3. Udvalgets behandling af forslaget

Ligesom mennesker er forskellige, er det også forskelligt, hvad det enkelte menneske holder af at spise alt efter omstændighederne, herunder politiske, ernærings- og sundhedsmæssige samt økonomiske tilgange til indtag af fødevarer.

Mange født og opvokset i Grønland har en særlig forkærlighed for de fødevarer og den tilberedning, de er opvokset med, mens andre født og opvokset i Grønland af forskellige årsager er orienteret mod andre typer af mad, som ikke nødvendigvis udspringer af det traditionelle grønlandske køkken eller fra alle rå- eller fødevarer fra Grønland.

Udvalget tager det for givet, at Naalakkersuisut løbende arbejder for at sikre tilgang af råvarer

I udvalget er der opmærksomhed imod, at patienter og deres pårørende på patienthjemmet er i

en særlig sårbar situation. Derfor er der i udvalget stor forståelse for, at vi skal gøre meget for at imødekomme ønsker til særlig kost, da dette i sig selv kan give glæde og lindring i en vanskelig situation.

Det er i den videre proces meget centralt, at man forhører sig hos patienterne og brugerne af patienthjemmet, således at man i videst muligt omfang kan favne og imødekomme særlige ønsker til rå- og fødevarer. Dog skal det naturligvis ikke forglemmes, at der er tale om patienter, så allerede her ligger et særligt ansvar fra sundhedsvæsenet omkring den kost, der serveres på patienthotellet, og som først og fremmest skal tilpasses patienternes særlige behov i en sundhedsfaglig kontekst.

Kan trivslen hos patienterne inden for de sundhedsfaglige rammer øges ved bedre, mere varierede og større leverancer af grønlandske rå- og fødevarer, så er det et forhold som udvalget som helhed kan støtte, at der arbejdes videre med at sikre stabile og fornødne leverancer af de unikke og på mange måder særegne råvarer fra Grønland.

Udvalget finder endvidere, at der skal være vedvarende fokus på tilberedningen af maden ved patienthjemmet, og at der i den forbindelse skal ske inddragelse af viden og kompetencer om, hvorledes man styrker smagsoplevelserne ved rå- og fødevarer fra Grønland. Udvalget tager det som en selvfølge, at der efter behov tilbydes og gennemføres kurser for personalet på patienthjemmet, hvor der inddrages grønlandsk gastronomisk ekspertise.

At der i øvrige løbende sættes fokus på patienternes trivsel og oplevelser under ophold på patienthjem bør naturligvis ske, så også denne side af et behandlingsforløb styrkes.

4. Forslagets økonomiske konsekvenser

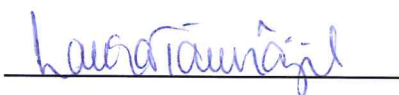
Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslagets begrundelse.

Udvalget har noteret sig, at det i forslaget anføres, at en undersøgelse kan koste op til 250.000 kr. Dette har udvalget taget til efterretning.

5. Udvalgets indstillinger

Et enigt udvalg indstiller på denne baggrund ændringsforslaget fra Naalakkersuisut til vedtagelse og det oprindelige forslag til forkastelse.

Med disse korte bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Laura Táunâjik
Formand

Karl Kristian Kruse

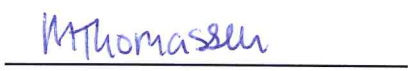
Stine Egede
Næstformand

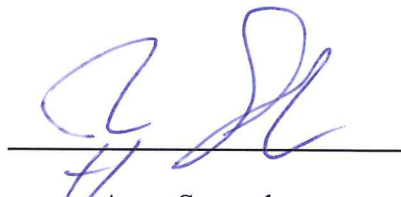
Nivi Olsen

Malene V. Rasmussen

Mikivsuk Thomassen

Aqqa Samuelsen